

Egalitate de șanse în spațiul cultural german în domeniul științelor socio-umane

Egalitatea nu este un concept de la sine înțeles. Din contră, este foarte problematic. Astfel, noi, cu toții, prin natura noastră individuală diferiți, dar și inegali, ne-am născut cu un anumit potențial transcendențial, cu anumite daruri, pe care suntem datori să îl actualizăm. Prin urmare, consider că putem vorbi în termeni de egalitate de șanse, doar în măsura în care mediul și instituțiile nu obstrucționează libera realizare a acestui potențial.

Primul sens al egalității de șanse

Egalitatea de șanse înseamnă, consider eu, în primul rând ca acest potențial pe care îl are fiecare să nu fie inhibat. Simplificarea procedurilor și clarificarea regulilor ierarhizării joacă aici un rol foarte important.

(De aceea am apreciat programul Academiei Române din București, care a propus o procedură de admitere foarte simplă, clară și bine pusă la punct, bazată pe cerințele esențiale).

În al doilea rând, după cum știm, cercetarea trebuie sprijinită în condițiile unui *mediu de competiție*. Deși vorbim despre egalitate asemenea unui ideal, este evident că, nu numai în domeniul academic, fiecare caută *inegalitatea*: inegalitatea cu sine (trebuie să fim mereu mai buni, să ne autodepasim) și inegalitatea cu ceilalți (să devenim mai capabili decât competitorii noștri).

Al doilea sens al egalității de șanse

Egalitatea de șanse are și un sens pozitiv, pe lângă cel negativ : fair-play-ul, sau « sportivitatea » instituțiilor și a concurenților, adică respectarea regulilor competiției pentru ca cel mai bun să câștige. Egalitatea de șanse nu înseamnă ca toți participanții să fie aduși la un nivel egal – desigur – ci ca fiecare să fie liber să își dezvolte potențialul în condiții de corectitudine, astfel ca fiecare să fie stimulat în a face performanță.

Despre experiența mea personală în spațiul germano-austriac

Dacă ar fi să coborâm discuția din abstract în concret, întrebându-ne care sunt șansele unui tânăr român academic în spațiul german, putem vorbi despre (in)egalitate pe mai multe planuri. Ca român, și nu numai, contează foarte mult începutul studiului, și cum anume ajungi să te afirmi, fiind absolvent acolo sau venind direct ca absolvent. Egalitatea, în sens de nediscriminare, există la nivel administrativ și legal, ceea ce este foarte important. O altă dificultate: ca străin e mai greu accesul la bursele de studii și excelență deoarece multe dintre ele se dau pe bază de cetățenie, mai ales în Austria. Pe de altă parte, aici există și mult mai multe și mai variate posibilități de finanțare în domeniul socio-uman decât în România.

În final, aș dori să adaug o ultimă distincție cu privire la egalitatea de șanse: Papa Francis, înainte de a fi papă, a fost întrebat: - de ce apărați mereu săracii? Din moment ce în cartierele sărace întâlnim cea mai mare criminalitate? Aceasta deoarece cartierele bogate au avocați mai buni.

*"Cultura română și modele culturale europene: cercetare, sincronizare, durabilitate",
cofinanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României din Fondul Social European prin
Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, contractul de
finanțare nr.POSDRU/159/1.5/S/136077*

Kun Angelo